

- PROJEKT -

UCHWAŁA NR
RADY GMINY PĘCŁAW
z dnia 2018 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019 – 2021

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 994 z późn. zm.) oraz art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 998 z późn. zm.), Rada Gminy Pęcław uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2019 – 2021 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie powierza się Wójtowi Gminy Pęcław.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UZASADNIENIE

Projekt uchwały Rady Gminy Pęcław w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019 – 2021 został opracowany na podstawie art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 998 z późn. zm.), powołany przepis stanowi, że do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny.

Zadaniem gminnego programu wspierania rodziny jest zapobieganie dysfunkcji rodziny poprzez tworzenie systemu wspomagającego rodzinę, dzieci i młodzież, w taki sposób aby była w stanie samodzielnie zmierzyć się z własnymi problemami.

Pomoc ma na celu podtrzymanie umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej i pełnieniu ról społecznych poprzez wzmocnienie zasobów tkwiących w poszczególnych członkach rodziny, poprawę jakości życia rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, wspieranie rodziców w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Poprzedni trzyletni Program wspierania rodziny uchwalony na lata 2016 – 2018 w dniu 31 grudnia 2018 r. stracił moc, więc zasadne jest podjęcie niniejszej uchwały.

Projekt przygotowała:
Miroslawa Szydłowska
Kierownik GOPS w Pęcławiu

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2019 – 2021

I. WSTĘP

Rodzina to najważniejsza i podstawowa komórka społeczna, jest pierwszym naturalnym środowiskiem człowieka. Prawidłowe funkcjonowanie rodziny ma wpływ na to, jak kształtują się prawidłowe wartości dzieci i młodzieży. Styl, atmosfera życia w rodzinie decydują o tym jak dziecko, a później młody człowiek wykorzystuje zasób zdobytych doświadczeń.

Współczesna rodzina boryka się z wieloma problemami i zagrożona jest licznymi czynnikami patologicznymi.

Najbardziej zagrażające rodzinie problemy społeczne to: ubóstwo, bezrobocie, niewydolność opiekuńczo-wychowawcza, alkoholizm, narkomania, przemoc. Wszystkie te dysfunkcje przyczyniają się do powstawania znacznych strat rozwojowych dzieci żyjących w takich rodzinach.

Niewydolność wychowawcza rodziców znacznie wpływa i przyczynia się do zaburzeń zaspakajania podstawowych potrzeb rozwojowych dziecka, co prowadzi między innymi do niepowodzeń szkolnych oraz izolacji społecznej.

Wszelkie działania służb i instytucji pracujących na rzecz dobra dziecka i rodziny powinny być zintegrowane i uwzględniać prawo do zachowania tożsamości dziecka i jego prawa do utrzymania kontaktów z rodzicami.

Założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019 – 2021 jest wsparcie rodziny naturalnej na etapie, gdy problemy się zaczynają oraz eliminowanie sytuacji, kiedy dziecko będzie musiało opuścić własną rodzinę.

II. PODSTAWA PRAWNA

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2019 – 2021 uwzględnia zadania własne gminy wynikające w szczególności z:

- a) ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 998 z późn. zm.),
- b) ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1390 z późn. zm.),
- c) ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2137 z późn. zm.),
- d) ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1030 z późn. zm.),
- e) ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r., poz. 1508 z późn. zm.),
- f) ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2018 r., poz. 1457 z późn. zm.),
- g) ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2016 r., poz. 1860 z późn. zm.),

- h) Gminną Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Pęcław na lata 2017-2022 przyjętą uchwałą Nr XXVI/148/17 Rady Gminy Pęcław z dnia 28 grudnia 2017 r.

III. ADRESACI PROGRAMU

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2019 – 2021 skierowany jest do rodzin zamieszkałych na terenie gminy Pęcław, wychowujących dzieci, dotkniętych przemocą, borykających się z problemami uzależnień, zagrożonych ubóstwem, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych oraz rodzin, których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej.

IV. DIAGNOZA ŚRODOWISKA LOKALNEGO

Analiza danych o rodzinach i osobach objętych wsparciem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pęcławiu jest punktem wyjścia do określenia zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019 – 2021.

Z danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pęcławiu wynika, że w latach 2016 - 2018 rodziny zamieszkałe na terenie gminy Pęcław korzystały ze świadczeń pomocy społecznej z następujących powodów:

Powody przyznania pomocy	Liczba rodzin rok 2016	Liczba rodzin rok 2017	Liczba rodzin rok 2018
Ubóstwo	91	84	68
Sieroctwo	0	0	1
Bezdomności	1	1	0
Potrzeba ochrony macierzyństwa	10	5	6
Bezrobocie	68	56	44
Niepełnosprawności	33	33	31
Długotrwała lub ciężka choroba	38	32	30
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (w tym niepełnych, wielodzietnych)	16	10	7
Przemocy w rodzinie	0	0	0
Alkoholizm	9	7	4

Trudności w przystosowaniu w rodzinie po opuszczeniu zakładu karnego	1	1	0
--	---	---	---

W rodzinach wychowujących dzieci, zamieszkałych na terenie gminy Pęcław głównymi przyczynami ubóstwa jest bezrobocie, niepełnosprawność oraz długotrwała ciężka choroba oraz bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych (w tym niepełnych i wielodzietnych).

Poniższa tabela zawiera informacje dotyczące liczby mieszkańców gminy w latach 2016 r., 2017 r., 2018 r., liczbę rodzin korzystających z pomocy społecznej, pobierających świadczenia rodzinne, liczbę uczniów pobierających stypendia i zasiłki szkolne, ilość dzieci z terenu gminy umieszczonych w pieczy zastępczej, liczby rodzin korzystających z pomocy asystenta rodziny.

Wyszczególnienie	2016 r.	2017 r.	2018 r
Liczba mieszkańców Gminy Pęcław (zameldowanych na pobyt stały)	2240	2217	2206
Liczba rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania)	131	80	79
Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne - stan na dzień 31.XII	196	195	185
Liczba rodzin pobierających Świadczenie wychowawcze 500+	198	174	156
Liczba rodzin pobierających świadczenie z programu Dobry start 300+	-	-	208
Liczba osób uprawnionych do pobierania Funduszu Alimentacyjnego - stan na dzień 31.XII	35	37	31
Liczba dzieci korzystających z posiłków w szkołach i przedszkolach finansowanych przez ośrodek pomocy społecznej	92	75	58
Liczba uczniów otrzymujących stypendia i zasiłki szkolne	81	73 + 4 zasiłki szkolne	57
Liczba rodzin będących pod opieką asystenta rodziny	10	4	5
Liczba dzieci umieszczonych w pieczy			

zastępczej, których pobyt jest finansowany z środków finansowych gminy	6	5	4
Liczba zatrudnionych asystentów rodziny (umowa zlecenie)	1	1	1

Dodatkową formą pomocy dla rodzin z terenu Gminy Pęcław stanowią świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego, świadczenia opiekuńcze, świadczenie wychowawcze 500+, świadczenie 300+, stypendia szkolne.

Aby zapobiegać sytuacjom, w których dzieci mogą zostać odebrane z ich naturalnego środowiska i umieszczone w pieczy zastępczej oraz aby ich rodzice mogli odzyskać władzę rodzicielską. Rodzinie zostaje przydzielony asystent rodziny. W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Pęcławiu zatrudniany jest asystent rodziny (na umowę zlecenie), którego zadaniem jest wspieranie rodziny w jej codziennym funkcjonowaniu i pełnieniu ról społecznych, aby w przyszłości jej członkowie samodzielnie potrafili pokonywać trudności życiowe, zwłaszcza te dotyczące opieki i wychowania dzieci.

Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną w jej miejscu zamieszkania i za jej zgodą.

Z danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pęcławiu widoczny jest spadek rodzin wymagających pomocy asystenta rodziny, co świadczy o skuteczności tej formy pomocy. W 2016 r. z pomocy asystenta rodziny korzystało 10 rodzin, w 2017 r. korzystało 5 rodzin, a w 2018 r. korzystały 4 rodziny. W prezentowanym okresie nie było przypadku pozbawienia rodziców władzy rodzicielskiej i umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej.

V. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT została skonstruowana w oparciu o stan wiedzy i doświadczenie pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pęcławiu oraz osób zajmujących się pomocą rodzinie. Monitoring spraw związanych z pomocą społeczną, znajomość występowania problemów i tematyki prorodzinnej pozwoliło na wyodrębnienie słabych i mocnych stron, jak również szans i zagrożeń występujących w gminie Pęcław.

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> opracowana Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych, powołany Zespół Interdyscyplinarnej ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, działalność profilaktyczna i edukacyjna Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, baza instytucji wspierających rodzinę (GOPS, PCPR w Głogowie, Policja, 	<ul style="list-style-type: none"> bierna postawa wobec problemów występujących w rodzinie, niechęć do nawiązywania współpracy z placówkami niosącymi pomoc w tym zakresie, utrudniony dostęp do poradnictwa specjalistycznego (psycholog, psychiatra, mediator rodzinny) – dojazd do miasta powiatowego przy jednoczesnym niechętnym korzystaniu z usług w miejscowości gminnej, brak pozytywnych wzorców osobowych w rodzinach

<p>Sąd Rejonowy w Głogowie, organizacje pozarządowe, służba zdrowia, oświata, kościół katolicki, świetlice szkolne)</p> <ul style="list-style-type: none"> • dobre rozeznanie środowiska lokalnego przez pracowników służb pomocy społecznej, Policji, pracowników oświaty • doświadczenie, wiedza i kwalifikacje pracowników działających na rzecz rodziny • wsparcie stypendialne dla dzieci i młodzieży • dobrze rozwinięta baza obiektów sportowych • zaangażowanie w rozwiązywanie problemów społecznych organizacji pozarządowej Stowarzyszenia Dla Dzieci i Młodzieży SZANSA i Centrum Pomocy Dzieciom w Głogowie. 	<p>dysfunkcyjnych, odrzucanie autorytetu szkoły/ nauczyciela,</p> <ul style="list-style-type: none"> • brak świadomości społecznej o potrzebach i możliwościach w zakresie opieki rodziny zastępczej • ograniczone środki finansowe na realizację założonych programów, • wyuczona bezradność i roszczeniowość, uzależnienie od pomocy instytucjonalnej (głównie finansowej) i brak współpracy ze strony rodzin w zakresie rozwiązywania problemów. • brak placówek wsparcia dziennego utworzonych zgodnie z ustawą o wpieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
<p style="text-align: center;">Szanse</p> <ul style="list-style-type: none"> • zatrudnianie asystenta rodziny celem wsparcia rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, • edukacja rodziców, • wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę, • realizacja rządowych programów, • rosnące wsparcie finansowe dla rodzin o charakterze socjalnym 	<p style="text-align: center;">Zagrożenia</p> <ul style="list-style-type: none"> • niestabilność prawa dotyczącego polityki społecznej, niespójność, częste zmiany i trudności w interpretacji przepisów, • zanik więzi i tradycji rodzinnych, „pęd życia”. • wzrost kosztów utrzymania rodzin, • wzrost patologicznych zachowań wśród dzieci i młodzieży, konsumpcjonizm. • uzależnienie członków rodziny od alkoholu, środków odurzających, Internetu itp.

VI. CELE I ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2019-2021

Głównym celem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019 – 2021 jest - stworzenie efektywnego systemu wspierania rodziny, który umożliwi poprawę sytuacji społecznej rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz ich wspieranie w prawidłowym funkcjonowaniu.

<p>Cel szczegółowy 1</p>	<p>Poprawa jakości opieki sprawowanej przez biologicznych rodziców</p>
---------------------------------	---

Zadania do realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przydzielenie rodzinom asystenta rodziny oraz prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka po zakończeniu współpracy z asystentem rodziny; 2. Objęcie rodzin dysfunkcyjnych profesjonalną pomocą w różnych obszarach (uzależnienia, przemoc w rodzinie, niepełnosprawność); 3. Rozwijanie interdyscyplinarnego podejścia do rozwiązywania problemów rodziny; 4. Udzielanie rodzicom pomocy finansowej i rzeczowej; 5. Udział pracowników socjalnych i asystentów rodzin w szkoleniach dotyczących pracy z rodziną;
Zakładane rezultaty	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zwiększenie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców oraz poprawa ich zdolności wychowawczych; 2. Zmiana postaw i zachowań w rodzinach zagrożonych negatywnymi zachowaniami społecznymi; 3. Wzrost świadomości i umiejętności radzenia sobie z negatywnymi zjawiskami społecznymi tj. uzależnienia, przemoc; 4. Upowszechnianie funkcji i roli asystentów rodzin w rodzinach niewydolnych wychowawczo; 5. Współpraca podmiotów i instytucji zajmujących się pomocą rodzinie.
Wskaźniki realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba rodzin współpracujących z asystentem rodziny; 2. Liczba rodzin objętych pomocą w różnych obszarach (uzależnienia, przemoc, niepełnosprawność); 3. Liczba szkoleń i osób w nich uczestniczących; 4. Liczba podejmowanych interwencji kryzysowych; 5. Liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną.
Realizatorzy	GOPS w Pęcławiu, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, GKds.RPA w Pęcławiu, Kuratorzy Sądu Rejonowego w Głogowie, Placówki oświatowe z terenu gminy Pęcław, Policja.

Cel szczegółowy 2	Wspieranie rodziny w jej prawidłowym funkcjonowaniu
Zadania do realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Promowanie i wspieranie organizacji zajęć pozalekcyjnych; 2. Realizacja programów profilaktycznych i terapeutycznych; 3. Wspieranie rodzin w formie poradnictwa; 4. Działania na rzecz aktywizacji zawodowej i społecznej członków rodzin; 5. Propagowanie i wspieranie zdrowego stylu życia; 6. Promowanie funkcji rodziny wspierającej.

Zakładane rezultaty	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wzrost świadomości w związku z pełnieniem ról rodzicielskich oraz w zakresie planowania i funkcjonowania rodziny; 2. Podniesienie możliwości prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży w rodzinach; 3. Przyjmowanie pozytywnych postaw społecznych i obywatelskich przez dzieci i młodzież; 4. Rozpowszechnienie wiedzy dotyczącej rodzin wspierających; 5. Zwiększenie mobilności opiekunów w podejmowaniu pracy zarobkowej, leczenia, terapii, udziału w warsztatach, szkole rodzin;
Wskaźniki realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba rodzin, które nabyły umiejętności prawidłowego funkcjonowania; 2. Ilość i rodzaj programów profilaktycznych i terapeutycznych; 3. Liczba rodzin objętych wsparciem rodziny wspierającej; 4. Liczba i ilość form zajęć pozalekcyjnych.
Realizatorzy	GOPS w Pęcławiu, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Pęcławiu, GKds.RPA w Pęcławiu, Gminny Ośrodek Kultury w Białółce, Policja, Placówki oświatowe z terenu gminy Pęcław, PCPR w Głogowie, NZOZ MEDICA w Pęcławiu.

Cel szczegółowy 3	Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży
Zadania do realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udzielanie pomocy w formie stypendiów, zasiłków szkolnych, wyprawki szkolnej, specjalnych rządowych programów pomocy dzieciom i uczniom; 2. Prowadzenie świetlic dla dzieci i młodzieży; 3. Organizowanie zajęć pozalekcyjnych; 4. Realizowanie programów profilaktycznych i edukacyjnych dla dzieci i młodzieży; 5. Wsparcie dzieci i młodzieży w placówkach oświatowych poprzez poradnictwo psychologiczne i pedagogiczne.
Zakładane rezultaty	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poprawa relacji i więzi w grupach rówieśniczych; 2. Poprawa wyników w nauce dzieci i młodzieży; 3. Przyjmowanie pozytywnych postaw społecznych i obywatelskich przez dzieci i młodzież; 4. Zwiększenie oferty bezpłatnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży; 5. Podniesienie bezpieczeństwa bytowego dzieci i młodzieży; 6. Wyrównanie szans edukacyjnych dzieciom niepełnosprawnym.
Wskaźniki realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba dzieci korzystających ze stypendiów, zasiłków szkolnych, wyprawek i specjalnych rządowych programów pomocy; 2. Liczba placówek wsparcia dziennego;

	<ul style="list-style-type: none"> 3. Liczba programów profilaktycznych i edukacyjnych; 4. Liczba konsultacji psychologiczno-pedagogicznych.
Realizatorzy	Urząd Gminy w Pęcławiu stanowisko ds. kultury i oświaty, GOPS w Pęcławiu, placówki oświatowe z terenu gminy Pęcław, GKds.RPA w Pęcławiu, organizacje pozarządowe z terenu gminy Pęcław i Powiatu.

Cel szczegółowy 4	Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących
Zadania do realizacji	<ul style="list-style-type: none"> 1. Systematyczne monitorowanie rodzin zagrożonych kryzysem przez pracowników socjalnych, nauczycieli, pedagogów szkolnych oraz przedstawicieli instytucji kontaktujących się z rodziną; 2. Współpraca z podmiotami, instytucjami działającymi w środowisku lokalnym, w szczególności ze szkołami, Policją, placówkami służby zdrowia, sądami, PCPR, w celu poprawy sytuacji rodzinnej pod względem zdrowotnym, materialnym i społecznym; 3. Praca socjalna polegająca na wzmacnianiu lub odzyskiwaniu przez rodzinę zdolności do pełnienia prawidłowych funkcji w społeczeństwie; 4. Dążenie do reintegracji rodzin, w których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej; 5. Prowadzenie działalności edukacyjno-kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej, mającej na celu organizację czasu wolnego dzieci i młodzieży.
Zakładane rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> 1. Systemowy sposób rozwiązywania problemów rodziny; 2. Ukierunkowana pomoc na rzeczywiste problemy i potrzeby rodziny; 3. Rozwijanie zainteresowań dzieci i młodzieży; 4. Zacieśnienie współpracy z podmiotami podejmującymi różnorodne działania na rzecz rodzin z dziećmi;
Wskaźniki realizacji	<ul style="list-style-type: none"> 1. Liczba rodzin objętych pracą socjalną. 2. Liczba osób objętych monitoringiem i wsparciem; 3. Ilość proponowanych alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży.
Realizatorzy	GOPS w Pęcławiu, Placówki oświatowe z terenu gminy Pęcław, Urząd Gminy w Pęcławiu stanowisko ds. kultury i oświaty, PCPR w Głogowie, Kuratorzy Sądu Rodzinnego w Głogowie, Policja, NZOZ MEDICA w Pęcławiu, Gminny Ośrodek Kultury w Białołęce.

VII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Finansowanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019 – 2021 odbywać się będzie z posiadanych środków w budżecie gminy Pęcław, dotacji oraz środków pozabudżetowych możliwych do pozyskania z innych źródeł.

VIII. MONITORING I EWALUACJA

Monitorowanie i ewaluacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019 – 2021 odbywać się będą poprzez przedkładanie przez Wójta Gminy Pęcław w terminie do 31 marca każdego roku, Radzie Gminy Pęcław sprawozdania z realizacji Programu.

Koordinatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019-2021 jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pęcławiu.